

KONTROLA KAKOVOSTI

Kontrola kakovosti predstavlja pomemben segment v procesu gradnje s končnim ciljem zagotoviti kakovostno, funkcionalno in trajno gradnjo, ki bo prispevala k trajnostnemu grajenemu okolju. Kakovost gradnje se mora preverjati od začetka procesa gradnje do konca. Obsega kontrolo kakovosti gradbenih proizvodov in kontrolo kakovosti same izvedbe del.

Za kakovost izvedenih del, v skladu z gradbenimi predpisi odgovarjata odgovorni nadzornik in nadzornik, ki opravljata strokovni nadzor na gradbišču. Z njim se med drugim nadzoruje kakovost izvedenih del, gradbeni proizvodi, drugi materiali, inštalacije in tehnološke naprave, ki se vgrajujejo v objekt. Investitor je dolžan poskrbeti in zagotoviti strokovno nadzorstvo nad gradnjo ter zato skleniti pisno pogodbo.

Izvajalec mora izvajati dela po projektu za izvedbo, izvajati dela v skladu z gradbenimi predpisi, ki veljajo za gradnjo, ki jo izvaja, ter po pravilih gradbene stroke. Izvajalec sme vgrajevati samo tiste gradbene proizvode, ki ustrezajo nameravani uporabi in so bili dani v promet skladno s predpisi o dajanju gradbenih proizvodov v promet in katerih skladnost je potrjena z ustreznimi listinami o skladnosti.

Izvajalec je dolžan investitorju oziroma nadzorniku sproti izročati vso dokumentacijo, ateste, dokazila o pregledih in meritvah ustreznosti izvedbe del, ki se nanašajo na vgrajene materiale in proizvode. Vse elemente kakovosti vgradnje in proizvodov je izvajalec dolžan zagotoviti z lastno kontrolo (notranja kontrola) oziroma jo zanj opravi zunanja inštitucija, neodvisni organ s tehničnimi zmogljivostmi preskušanja in vrednotenja proizvodov (zunanja kontrola). Za posamezna gradbena dela so metode preverjanja kakovosti ter frekvenca preverjanja kakovosti različna, izvajajo se v posameznih fazah vgradnje. Preverja se na primer pripravo podlage, uporabo ustreznih materialov sistema, ustreznost proizvodov, samo izvedbo posameznih del, okoljske pogoje.

Vsi gradbeni proizvodi, materiali in sistemi morajo biti na trgu v skladu z Zakonom o gradbenih proizvodih, ZGPro, ki ureja dajanje gradbenih proizvodov v promet. Po določilu ZGPro mora vsak gradbeni proizvod, predno ga dobavitelj da v promet ustrezati svoji nameravani uporabi. To pomeni, da ima ta proizvod take lastnosti, da bo gradbeni objekt, v katerega je vgrajen, če je ta pravilno projektiran in grajen, izpolnjeval s predpisi o graditvi gradbenih objektov določene bistvene zahteve.

Skladnost gradbeni proizvodi, materiali in sistemi je lahko podana na osnovi:

- harmoniziranega standarda,
- slovenskega tehničnega soglasja,
- evropskega tehničnega soglasja.

Harmoniziran standard je izdan za en gradbeni proizvod ali več sorodnih gradbenih proizvodov. V njem so podane tehnične zahteve za proizvod ter metode kontrole in preskušanja, kakor tudi pogoji sprejemanja za obravnavan proizvod, za eno ali več naštetih uporab. Standard poleg ostalega običajno podaja zahteve, dokazovanje skladnosti, preskusne metode za proizvod ter njegovo pakiranje in označevanje.

Tehnična soglasja so lahko izdana za celoten ali delni sistem ali za posamezne proizvode. Proizvode, za katere je izdano ustrezno evropsko ali slovensko tehnično soglasje, se vgrajuje izključno po navodilih soglasja. Tehnično soglasje obsega natančna navodila za vgradnjo, vključno z zahtevami za podlago.

Ustrezna dokazila, predpisana z ZGPro so odvisna od sistema potrjevanja skladnosti. Za vsak gradbeni proizvod ali material so zahteve po predvidenem sistemu potrjevanja skladnosti navedene v harmoniziranem standardu ali s slovenskim oziroma evropskim tehničnim soglasjem. Sistemi

potrjevanja skladnosti so: 1+, 1, 2+, 2, 3 in 4. Med sabo se razlikujejo po vrsti dokazila in zahtevah zanj.

- Pri sistemih potrjevanja skladnosti 1+ in 1 je potrebna izjava o skladnosti, ki jo poda proizvajalec in certifikat o skladnosti proizvoda, ki ga izda priglašeni certifikacijski organ. Na certifikatu mora biti navedena oznaka certifikacijskega organa.
- Pri sistemih potrjevanja skladnosti 2+ in 2 je potrebna izjava o skladnosti, ki jo poda proizvajalec, na osnovi certifikata za kontrolo proizvodnje. Na izjavi o skladnosti mora biti poleg tehnične specifikacije in podatkov o proizvodu in proizvajalcu navedena številka certifikata in oznaka ter številka priglašene certifikacijskega organa, ki je certifikat izdal.
- Pri sistemu potrjevanja skladnosti 3 je potrebna izjava o skladnosti, ki jo poda proizvajalec, na osnovi izvedenih začetnih tipskih preskušanj, ki jih izvede priglašeni laboratorij. Na izjavi o skladnosti mora biti poleg tehnične specifikacije in podatkov o proizvodu in proizvajalcu navedena oznaka ter številka priglašene laboratorija, ki je izvedel začetna tipska preskušanja.
- Pri sistemu potrjevanja skladnosti 4 je potrebna izjava o skladnosti, ki jo poda proizvajalec brez vključitve priglašene organov.

Vsebina izjave o skladnosti (ki jo izda proizvajalec ali zakoniti zastopnik v EU):

- ime in naslov proizvajalca (zastopnika) in kraj proizvodnje,
- opis proizvoda in kopijo tehnične informacije, ki je ob oznaki CE,
- sklic na standard in zakonodajo o gradbenih proizvodih,
- zahteve s katerimi je proizvod skladen,
- posebne pogoje povezane z uporabo proizvoda,
- ime in naslov laboratorija, kadar je to relevantno,
- ime in položaj podpisnika izjave.

Vsebina oznake CE:

- oznaka CE,
- ime in naslov proizvajalca,
- leto prve namestitve oznake CE,
- navedba standarda,
- opis proizvoda,
- navedba vseh obveznih lastnosti.